

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB Geležinkelių aplinkosaugos centrai
Iešmininkų g. 19B
02151 Vilnius

2015-01-06
Į 2014-12-23

Nr. (15.9)-A4-48
Nr. 2(GAC)-400

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL NAFTOS PRODUKTAIS UŽTERŠTO GRUNTO VALYMO UAB GELEŽINKELIŲ APLINKOSAUGOS CENTRO RIEDMENŲ PARUOŠIMO IR ATLIEKŲ TVARKYMO SKYRIAUS SKERSABALIŲ BAZĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – UAB Geležinkelių aplinkosaugos centras, Iešmininkų g. 19B, 02151 Vilnius, tel. (8 5) 269 2379, faks. (8 5) 216 3392.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB Geležinkelių aplinkosaugos centras, Iešmininkų g. 19B, 02151 Vilnius, tel. (8 5) 269 2379, faks. (8 5) 216 3392.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Naftos produktais užteršto grunto valymas UAB Geležinkelių aplinkosaugos centro Riedmenų paruošimo ir atliekų tvarkymo skyriaus Skersabalių bazėje.

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.20 p.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Bezdonių sen., Skersabalių k.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamą ūkinę veiklą – naftos produktais užteršto grunto valymas ir paruošimas pakartotinam naudojimui – numatoma vykdyti nuomos teise valdomo žemės sklypo (kad. Nr. 4101/0700:22, plotas – 59,64 ha) dalyje. Artimiausias gyvenamasis namas nuo planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) vietos nutolęs 130 m atstumu. Artimiausias kultūros paveldo objektas – Skersabalių pilkapynas (unikalus objekto kodas 5643) yra už 1,1 km nuo PŪV vietos. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, PŪV vieta patenka į Nemenčinės požeminio vandens vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos cheminės taršos apribojimo 3-ąją (b) apsaugos juostą.

Pagrindinė UAB Geležinkelių aplinkosaugos centro Riedmenų paruošimo ir atliekų tvarkymo skyriaus Skersabalių bazėje (toliau – Bazė) vykdoma veikla – geležinkelio vagonų plovimas ir plovimo metu susidarantių nuotekų biologinis valymas, atliekų laikymas. Nuotekų valymo įrenginiai (NVI) susideda iš šių dalių: smėlio gaudytuvas, dumblo sausavimo aikštelės (4 vnt.), siurblinė, biotvenkinys b1 (pirminis nusodintuvas, kaupimo rezervuaras, aerotankas), biotvenkinys b2 (sekcijos su nendėmis), drenažinė kamera ir siurblinė, filtracijos laukas ir kt. Grunto valymui planuojama panaudoti vieną iš esamų NVI biotvenkinių. Numatoma atsisakyti biotvenkinio b2 valymo grandies ir reikiamą nuotekų išvalymą, prieš išleidžiant nuotekas į filtracijos laukus, pasiekti nuotekas valant tik biotvenkinyje b1. Kadangi biotvenkiniai įrengti didesniems nuotekų kiekiams nei šiuo metu jų surenkama ir valoma, numatoma, kad biotvenkinio b1 dalis bus pajėgi aptarnauti po PŪV įgyvendinimo susidarantiems nuotekų kiekiams.

PŪV planuojama vykdyti vienoje iš biotvenkinio b2 sekcijų (plotas 1305 m²) su gelžbetoniniu dugnu. Prieš naudojimą planuojama išleisti nuotekas, pašalinti nendres, dumblą bei žvyro su

durpėmis mišinį. Išvalyta sekcija apžiūrima ir įvertinama jos techninė būklė. Esant įtrūkimams ar kitoms deformacijoms, numatyta juos pašalinti. Prisijungimų prie inžinerinės infrastruktūros siekiant įgyvendinti PŪV nenumatoma.

Planuojama vienu metu valyti iki 720 m³ naftos produktais užteršto grunto. Iš viso per metus numatyta išvalyti apie 3500 m³ naftos produktais užteršto grunto. Planuojamoje grunto valymo aikštelėje supiltas užterštas gruntas valomas biologiniu būdu. Biologinis užteršto grunto valymo būdas pagrįstas mikroorganizmų panaudojimu, kurie oksiduoja naftą. Užterštą gruntą į aikštelę planuojama atvežti sunkiasvoriu autotransportu. Visas atvežtas užterštas gruntas iškart pilamas tiesiai į aikštelę ir ruošiamas valymui. Atskiras užteršto grunto saugojimas už planuojamos grunto valymo aikštelės ribų nenumatomas. Gruntas aikštelėje paskleidžiamas 0,6-0,7 m storio sluoksniu. Stambiagabaritiniai intarpai (akmenys, šaknys, šakos) pašalinami ir sandėliuojami Bazės teritorijoje esančiuose specialiuose konteineriuose, vėliau perduodami atliekų tvarkytojams.

Valomo grunto struktūrai gerinti numatoma naudoti organines medžiagas – durpes, medžių pjuvenas, šiaudus ir pan., kurios sugeria skystus naftos produktus. Jeigu valomo užteršto grunto rūgštingumas gerokai skiriasi nuo neutralaus, naudojami meliorantai: į rūgštų (pH < 5,0) gruntą dedama kalkių arba dolomito miltų, o į šarmingą (pH > 8,0) – gipso. Meliorantų kiekiai, kad būtų pasiektas optimaliausias rūgštingumas, nustatomi pagal atliktų tyrimų rezultatus. Tam, kad užteršto grunto valymo metu intensyviai daugintųsi mikroorganizmai ir optimaliai vyktų naftos produktų degradacija, prieš apdorojant gruntą biologiniu preparatu, į jį pridedama mineralinių medžiagų (azoto, fosforo ir kalio), atsižvelgiant į grunto užterštumo lygį, optimalų mitybos elementų ir teršalų vieneto santykį. Valant užterštą gruntą, periodiškai įterpiamos biogeninės medžiagos (biologiniai preparatai). Jos parenkamos atsižvelgiant į esamus biogeninių elementų foninius kiekius grunte.

Kaip vienas iš galimų, naftos produktais užteršto grunto valymui, pasirinktinis biologinio preparato pavyzdys yra preparatas „BAK-L“ (TS 9291-002-82175675-2011). Šis preparatas pateikiamas popierinėje pakuotėje stambios dispersijos miltelių pavidalu. Preparatas susideda iš vandens netekusių, bet gyvybingumo ir aktyvumo nepraradusių bakterijų, priklausančių *Rhodococcus* ir *Oleovorun* rūšiai. Ląstelių, kurių preparate yra ne mažiau 1*10⁹ ląstelių/g. Preparatas naudojamas sausas, įterpiant jį į gruntą. Pagrindinis aspektas prieš įsigyjant biopreparatą yra, tai, kad jis nebūtų pavojingas aplinkai ir naudojimo metu nebūtų teršiama aplinka. Planuojamo panaudoti biopreparato kiekiai nėra aiškūs, kadangi tai priklauso nuo kelių esminių faktų: planuojamo įsigyti biopreparato rūšies (skysta, sausa medžiaga); užteršto grunto išsivalymo efektyvumo; klimato sąlygų lemsiančių valymo efektyvumą.

Biologinis preparatas (jo koncentratas) laikomas sandariose talpose (pakuotėse), esanose gamybinėse sandėlio patalpose. Esant avariniam biologinio preparato išsiliejimui, numatyta panaudoti specialius sorbentus. Panaudoti sorbentai būtų surinkti į atskirą talpą ir perduoti atliekų tvarkytojams.

Siekiant palaikyti optimalų vandens ir deguonies balansą po biologinio apdorojimo numatomas periodiškasis purenimas ir laistymas. Aeruojant gruntą, jis maišomas mechaniniu būdu. Laistymas vyks rankiniu būdu – gumine žarna, tiekiant vandenį iš mobilios talpos.

Užteršto grunto valymo proceso metu bus vykdomas nuolatinis grunto išvalymo lygio stebėjimas. Periodiškai atliekami valomo grunto tyrimai, kad būtų nustatyta, ar tarša grunte sumažinta iki leistino lygio pagal Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus LAND 9-2009, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 9-2009 „Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – LAND 9-2009). Tuo atveju, jeigu tarša grunte nesumažėjo iki leistino lygio valymo procesas pratęsiamas. Kai tarša grunte sumažinama iki leistino lygio pagal LAND 9-2009 reikalavimus, jis išvežamas pakartotinam naudojimui. Numatoma išvalytą gruntą pakrauti frontaliniu krautuvu ir išvežti autotransportu arba geležinkelio transportu. Viena iš pagrindinių grunto pakartotinio panaudojimo sričių – jo naudojimas geležinkelio sankasų įrengimui, tvarkymui ir pan.

Planuojama grunto valymo aikštelė įrengta su dugno nuolydžiu. Perteklinio vandens surinkimui planuojama įrengti talpą, kurioje surinktą vandenį panaudoti pakartotinai grunto valymui arba perduoti nuotekas tvarkančioms įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokio tipo nuotekas.

Išmetamų teršalų skaičiavimai, atlikti analogiškose aikštelėse, rodo, kad aplinkos oro užterštumo lygis neviršija nustatytų leistinų normų. Įvertinant planuojamos aikštelės dydį, darbų apimtį, planuojama, kad PŪV metu aplinkos oro teršalų išsiskyrimas bei kvapų sklaidimas bus minimalus, neviršys leistinų normų ir neturės reikšmingo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai.

PŪV metu galimas triukšmo šaltinis – frontalinio krautuvo arba kitų krovimo ir transportavimo priemonių veikimo metu sukeltas triukšmas, tačiau jis bus periodinis ir numatoma neviršys 60-80 dBA. Darbai bus vykdomi dienos metu, darbo dienomis. PŪV nesukels vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės.

Autotransporto privažiavimui panaudojami esami keliai. Grunto atvežimo metu galima už aikštelės nubyrėjęs gruntas nedelsiant surenkamas ir supilamas į aikštelę valymui. Išvalytas gruntas išvežamas pakartotiniam panaudojimui ir įrengtoje grunto valymo aikštelėje nesandėliuojamas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojama ūkinė veikla nesusijusi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis bei artima jų aplinka, kadangi planuojamos ūkinės veiklos vieta nuo artimiausios buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) – Neries upės yra nutolusi apie 1,0 km atstumu. Tarp planuojamos ūkinės veiklos vietos ir BAST yra geležinkelio ir vietinės reikšmės keliai, miškas. Dėl šių priežasčių poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms neturės.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje PAV atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalo nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalo laikytis visų aktualių, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.4. Ūkinę veiklą galima vykdyti tik turint Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka suteiktą pavojingų atliekų tvarkytojo licenciją, kaip tai numatyta LAND 9-2009.

6.5. Veiklos vykdytojas privalo užtikrinti, kad iš nuotekų valymo įrenginių į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų parametrai neviršytų teisės aktuose nustatytų ribinių ir kitų verčių.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, PŪV nesąlygos dirvožemio ir paviršinių bei požeminių vandenų taršos. Užterštą gruntą planuojama valyti aikštelėje su skysčiams nelaidžiu pagrindu, neleisiančiu teršalams patekti į aplinką.

7.2. Grunto valymo metu susidarancio perteklinio vandens surinkimui numatyta įrengti talpą, kurioje surinktą vandenį planuojama panaudoti pakartotinai grunto valymui arba perduoti nuotekas tvarkančioms įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokio tipo nuotekas.

7.3. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, PŪV metu aplinkos oro tarša bei kvapų sklaidimas bus minimalus, neviršys leistinų normų ir neturės reikšmingo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai.

7.4. Užteršto grunto valymo proceso metu bus vykdomas nuolatinis grunto išvalymo lygio stebėjimas. Periodiškai atliekami valomo grunto tyrimai, kad būtų nustatyta, ar tarša grunte sumažinta iki leistino lygio pagal LAND 9-2009 reikalavimus.

7.5. PŪV metu numatomas periodinis transporto priemonių sukeltas triukšmas, tačiau jis neviršys 60-80 dBA. Numatoma, kad PŪV nesukels vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimta atrankos išvada: pagal atrankos išvada pateiktą informaciją planuojamai ūkinei veiklai – naftos produktais užteršto grunto valymas UAB Geležinkelių aplinkosaugos centro Riedmenų paruošimo ir atliekų tvarkymo skyriaus Skersabalių bazėje – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę Aplinkos apsaugos agentūrai teikti pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Direktorė

Aldona Margerienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2015-01-00 RAŠTO NR. (15.9)-A4- 48
ADRESATŲ SĄRAŠAS

Vilniaus rajono savivaldybės administracijai

Rinktinės g. 50, 09318 Vilnius

El. p. vrsa@vrsa.lt

Vilniaus visuomenės sveikatos centrui

Kalvarijų g. 153, 08221 Vilnius

El. p. info@vilniausvsc.sam.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos

Vilniaus teritoriniam padaliniui

Šnipiškių g. 3, 09309 Vilnius

El. p. vilnius@heritage.lt

Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Pamėnkalnio g. 30, 01114, Vilnius

El. p. vilnius.pgv@vpgt.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui